

Studentu apmaiņa un studijas ārzemēs

Viens no veidiem, kā atrast praktiski ārvalstu uzņēmumā, pirms tam studējot tepat Latvijā, ir iesaistīties organizācijas *IAESTE* (*International Association for the Exchange of Students for Technical Experience*) programmā. *IAESTE* tika dibināta 1948. gadā un šobrīd ir pārstāvēta vairāk nekā 80 pasaules valstīs. Latvijā organizācija darbojas jau gandrīz desmit gadu. Lūk, ko mums pastāstīja programmas nacionālā sekretāre Patrīcija Kara.

Kādas ir iespējas studentiem, piesakoties jūsu programmā?

Studenti var strādāt praksē ārvalstu uzņēmumos vai rakstīt diplomdarbus augstskolās. Var strādāt pie jau esošas pētniecības programmas, bet var izstrādāt arī savu tēmu.

Cik studentu gadā ar jūsu organizācijas starpniecību dodas praksē?

Vācijā ar *IAESTE* palīdzību 2009. gadā bija 709 studenti, Zviedrijā 17, Norvēģijā 60, Šveicē 132 studenti. No Latvijas uz citām valstīm gadā dodas apmēram 10 cilvēku. Šo skaitu nosaka tas, cik vietu potenciālajiem praktizantiem varam nodrošināt šeit uz vietas, Latvijā. Te lielu ražotņu diemžēl nav daudz. Lai gan Latvijas

uzņēmumi no iesaistīšanās šajā programmā noteikti varētu iegūt – cilvēki no ārzemēm var atvest svaigas idejas un risinājumus. Piemēram, *Volvo* Zviedrijā katru gadu iegūst kādu izcilu studentu, kas tiešām palīdz risināt ar ražošanu saistītus jautājumus vai rada kaut ko jaunu.

Ar kurām augstskolām jūs šobrīd sadarbojaties?

Ar Latvijas Universitāti, Rīgas Tehnisko universitāti, kā arī Jelgavas Lauksaimniecības universitāti. Esam gan saņēmuši pieteikumus arī no Banku augstskolas un Venstpils Augstskolas.

Kāds ir pieteikšanās grafiks?

Reģistrācija sākas oktobrī un turpinās līdz janvārim, pieteikša-

nās un dokumentu iesniegšana notiek elektroniski. Šādā veidā mēs redzam, kas ir potenciālie praktizanti un kādas ir viņu intereses. Janvārī *IAESTE* veido tādu kā darba biržu, kurā katras valsts pārstāvis meklē labākās iespējas. Savukārt jau martā notiek pieteikšanos studentu nominēšana uz prakses vietām.

Kādas prasības jūs izvirzāt prakses kandidātiem?

Studenti var braukt praksē, sākot jau no otrā kursa. Darba devējs, praktizanta uzņēmējs ārvalstīs, izvēlas, cik kvalificētu cilvēku viņš grib uzņemt, tāpēc sev piemērotas iespējas var atrast gan bakalauri, gan maģistranti, gan doktoranti. Jāņem vērā, ka šajā apmaiņā

praktiski nav vecuma ierobežojuma (izņemot Kanādu) – kamēr vien cilvēks ir students, viņš var pretendēt arī uz prakses vietu.

Vai iespējams, ka piemeklējat specifisku prakses programmu?

Jā, tas ir iespējams un to arī darām. Tā var būt gan specifiska tēma, gan pat konkrēts uzņēmums.

Kā notiek kandidātu atlase?

Atlase notiek konkursa kārtībā, jo šobrīd ir ap desmit pretendentu uz vienu prakses vietu. Liela nozīme ir ne tikai zināšanām, bet arī studenta motivācijai.

Cik garas ir jūsu piedāvātās prakses?

No viena līdz divpadsmit mēnešiem, bet mans ieteikums būtu izvēlēties vismaz triju mēnešu periodu.

Kā tiek risināti studenta sadzīves jautājumi?

Studentam prakses laikā tiek apmaksāta dzīvesvieta, transports, ēdināšana, kā arī tiek piešķirta neliela stipendija sīku izdevumu segšanai. Taču es studentu brīdinu, ka mūsu organizācija piedāvā iegūt pieredzi un zināšanas, nevis nopelnīt.

IAESTE kontakti:

www.iaeste.rtu.lv, www.iaeste.org.

